

חוקת מפלגת העבודה הישראלית

אושרה ביום 5 באוגוסט 2009 במושב ד' של הועידה השמינית של מפלגת העבודה

העבודה

12 אוגוסט 2009

כ"ב אב, תשס"ט

חברות וחברים יקרים

לאחר אישור הועדה ביום רביעי 5-8-09 טו באב תשס"ט מתפרסמת בזה החוקה כפי שאושרה על ידי רוב גדול ולאחר גיבוש הסכמה רחבה של כל חלקי המפלגה.

בנוסף שאושר הוכנסו שינויים רבים במהלך הדיונים שהתקיימו בוועדה לענייני מפלגה בראשות השר שלום שמחון בשבתה כוועדה מכינה. זאת בעקבות עשרות רבות של הצעות לתיקון שהוגשו על ידי חברים, סניפים, מחוזות, חוגים ומגורים ובהמשך לדיוני הועדה.

הדיונים התנהלו בראשות השר שמחון יו"ר הועדה לענייני מפלגה ובהשתתפות הצוות המוביל של עבודת הועדה ובכלל זה יו"ר ועדת החוקה, מ"מ יו"ר הועדה לענייני מפלגה הח' אלי אורן, חבר ועדת החוקה עו"ד ארי הלל ומרכז הועדה לענייני מפלגה אמיר עשבי.

בהמשך ובנוסף לדיוני הועדה במליאתה התקיימה סדרה ארוכה של ישיבות מיוחדות שבהן התקיימו דיונים עם בעלי ההצעות לבירור עמדות ולגיבוש הסכמות.

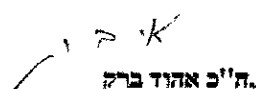
כזכור תהליך הכנת החוקה החל בחדש מאי 2009. בהתאם לפניית יו"ר המפלגה מיום 20-5-09 ליו"ר ועדת החוקה ובהמשך להחלטות הלשכה מיום 21-5-09 בדבר הכנת שינויים ועדכון חוקת המפלגה, ובהמשך להחלטות הועדה מיום 10-במאי 2009 בענין תיקוני החוקה בדבר כהונת צירי הועדה כתברי מרכז המפלגה, הכינה ועדת חוקה הצעת חוקה. בשלהי מאי פורסמה הגרסה הראשונה של הצעת החוקה, בשלהי יולי התפרסמה הגרסה השנייה, ביום 2-8-09 אישרה הועדה לענייני מפלגה את ההצעה להגשה לוועדה וביום 5-8-09 אושרו להגשה לוועדה מספר תיקונים בהתאם להסכמות שהתגבשו על ידי צמרת המפלגה בסמוך לפני ישיבת הועדה.

ההצעה הראשונה פורסמה ברשת לעיון החברים בסוף מאי 2009 לקראת כינוס הועדה שהיה מיועד ליום 10-6-09. עקב הצורך לקיום דיון בהצעות החברים נענת יו"ר המפלגה לבקשת הח"מ יו"ר ועדת חוקה לדחות את מועד הועדה כדי לאפשר דיון ממצה בהצעות. לאחר מכן פורסמה שוב ברשת הגרסה השנייה שבעקבותיה נמשכו הדיונים עד האישור.

אנו מודים לכל החברים וגופי המפלגה שלקחו חלק פעיל בהליך דמוקרטי עירני ומפורט וסייעו בהליך החשוב של גיבוש הצעת חוקה חדשה למפלגה שתהיה כלי חשוב לעבודת המפלגה חברה בבחירה ומוסדותיה.

פרופ' שמעון שטרית
יו"ר ועדת החוקה

בברכה

ח"כ אהוד ברק,
יו"ר המפלגה ושר הבטחון

העתקים:
יו"ר הועדה לענייני מפלגה ושר החקלאות, ח"כ שלום שמחון
מזכ"ל המפלגה, שירי ויצמן

מתפרסמת בזה חוקת מפלגת העבודה הישראלית,
שאושרה במושב ד' של הועידה השמינית ביום 5 אוגוסט 2009.

בברכה,

פרופסור שמעון שטרית
יו"ר ועדת החוקה

העתקים :

יו"ר המפלגה ושר הבטחון, ח"כ אהוד ברק
יו"ר הועדה לעניני מפלגה ושר החקלאות, ח"כ שלום שמחון
מזכ"ל המפלגה, שירי ויצמן

מטרות המפלגה:

1. מפלגת העבודה הישראלית תפעל לקידום ושגשוג מדינת ישראל כמדינה ציונית, יהודית ודמוקרטית, ברוח עקרונות מגילת העצמאות, על פי ערכי תנועת העבודה, העקרונות הסוציאלי דמוקרטיים ובהתאם לאמנת היסוד שלה שנחתמה בירושלים, ביום כי בטבת תשכ"ח, 21 בינואר 1968.

מוסדות המפלגה:

2. אלו הם המוסדות וממלאי התפקידים המרכזים של המפלגה:

- א. הועידה.
- ב. המרכז
- ג. הלשכה.
- ד. מזכירות הלשכה.
- ה. יושב ראש המפלגה.
- ו. יו"ר ועידת המפלגה
- ז. מזכ"ל המפלגה.
- ח. ועדת החוקה.
- ט. בית הדין של המפלגה.
- י. המוסד לביקורת של המפלגה.
- יא. הסניפים, המחוזות והמגזרים.

חברות במפלגה:

3. כשיר להיות חבר מפלגה, בכפוף להוראות כל דין, מי שהתקיימו בו כל אלה:

א. הוא אזרח ותושב ישראל, שהנו בעל זכות הצבעה לכנסת.

ב. הוא אינו חבר בכל מפלגה אחרת.

4. "חבר צעיר נלווה": מי שהוא כשיר להיות חבר המפלגה על פי סעיפים 3א רישא ו-3ב ומלאו לו 16 שנים, אך טרם מלאו לו 18 שנים, רשאי להיות חבר נלווה במפלגה. חבר נלווה יהיה פטור מתשלום דמי חבר למפלגה ויהיה בעל זכויות כחבר מפלגה, לרבות הזכות להיבחר לכל מוסדות המפלגה אך למעט הזכות לבחור ולהיבחר בבחירות הפנימיות במפלגה ליו"ר המפלגה ולרשימה לכנסת. תקופה זו תיחשב לו, לעניין תקופות האכשרה המפורטות בחוקה זו.

5. מי שהיה חבר מפלגה ביום אישור חוקה זו ולא יצא או הוצא מאז מהמפלגה והוא משלם את דמי החבר למפלגה במועדים ובסכומים שנקבעו, ימשיך ויהיה חבר המפלגה.

6. התפקדות והצטרפות למפלגה:

א. מרכז המפלגה יקבע בתקנון הליכי קבלת חבר למפלגה, לרבות ההליכים לחידוש החברות במפלגה או במוסד מפלגתי, של מי שחברותו הופסקה בשל אי-תשלום דמי חבר.

ב. דמי החבר יהיו בסכום שווה לכלל חברי המפלגה וישולמו על ידי חבר המפלגה אישית בהוראת קבע או בכרטיס אשראי אישי. חבר מפלגה רשאי לשלם את דמי החבר גם עבור קרוב ממדרגה ראשונה. חברי קיבוצים, יהיו רשאים לשלם את דמי החבר בצורה מרוכזת, על ידי גזברות הקיבוץ ובלבד שתברים אלו הגישו הצהרה אישית בחתימת ידם על הצטרפות למפלגה.

7. חבר במפלגה אחרת רשאי להצטרף כחבר מפלגת העבודה, רק אם הגיש למפלגת העבודה תצהיר, המציין כי הודיע למפלגה האחרת במכתב רשום על ביטול חברותו בהתאם לתנאי הדין.
8. חבר מפלגה זכאי, בכפוף להוראות חוקה זו ולתקנונים מכוחה, ליטול חלק בקביעת דרכה של המפלגה והכרעותיה בעניינים רעיוניים, ארגוניים, חברתיים, כלכליים ומדיניים, בדרכים כדלהלן:
- לבחור ולהיבחר למוסדות המפלגה המקומיים והארציים ולהשתתף בכל תהליכי הבחירות אשר נקבעו בחוקה זו, או על ידי ועידת המפלגה ומרכז המפלגה.
  - להיות מועמד ליו"ר המפלגה, לרשימת המועמדים של המפלגה לכנסת, למוסדות ארציים או מקומיים של הסתדרות העובדים הכללית החדשה הכללית, לרשות מקומית, למוסדות הלאומיים ולכל גוף חיצוני אחר כנציג המפלגה.
  - להשתתף באופן פעיל באסיפות כלליות של סניפו המחוז אליו הוא משתייך ושל כל תא מפלגתי אחר שהוא נמנה עימו.
  - להשתתף בהקמה או בפעילות של חוג רעיוני, מקומי או ארצי.

9. הזכות לבחור ולהיבחר:

- הזכות לבחור ולהיבחר למוסדות המפלגה בבחירות מותנית בחברות בת תוקף ובהופעת שם החבר בספר הבחורים המתאים שיפורסם.
- בספר הבחורים ייכללו חברים שהתפקדו למפלגה לפחות עשרה חודשים לפני מועד הבחירות, היו חברים במפלגה ברציפות במהלך תקופה זו ושילמו את דמי החבר עבור אותה תקופה. תקופת האכשרה לגבי מי שטרם מלאו לו 23 שנים תהייה חצי שנה בלבד. תקופת האכשרה תחול גם על הזכות להיבחר לתפקידים במפלגה או מטעמה.
- יו"ר המפלגה או מזכירות הלשכה או הלשכה רשאים לאשר קיצור התקופה האמורה בסעיף קטן ב', לאדם שתרומו מהותית לחברה והוא בעל ניסיון ראוי בתחומים כגון: שירות הביטחון של ישראל, התחום האקדמי, התחום העסקי, תחומי היצירה וכיוצא באלה.
- מי שמתוקף תפקיד אותו מילא, לא היה רשאי להיות חבר מפלגה, תקוצר תקופת האכשרה הנדרשת ממנו, באישור מזכ"ל המפלגה או לשכת המפלגה.
- חבר המפלגה זכאי לבחור ולהיבחר במסגרת סניף אזור מגוריו על-פי מקום מגוריו, או בסניף שעימו הוא קשור בקשר מהותי. לשכת המפלגה רשאית להתיר חריגה מכלל זה.
- חבר המפלגה רשאי לבחור ולהיבחר במסגרת מחוז אליו הוא משתייך.
- חבר שבמהלך תקופת כהונה במוסד מפלגתי מקומי או כנציגו במוסד מפלגתי ארצי עבר להתגורר דרך קבע בישוב אחר – ימשיך לכהן במוסד המקומי המקורי, או כנציגו, עד תום תקופת הכהונה.

10. חובות החבר:

- לשמור אמונים למדינת ישראל וחוקיה ולערכי מפלגת העבודה.
- לחתור להגשים את מטרת המפלגה ולקיים את החלטות מוסדותיה.
- לשלם למפלגה דמי חבר.
- לתמוך במועמדי המפלגה וברשימות המייצגות את המפלגה, במערכות הבחירות השונות.

11. חברותו של חבר במפלגה תיפסק באחד המקרים הבאים:
- א. אם הודיע בכתב על הפסקת חברותו במפלגה.
  - ב. אם מוסד מוסמך פסק על הוצאתו של החבר מהמפלגה.
  - ג. אם פרש מסיעה של המפלגה בגוף חיצוני ונשאר חבר באותו גוף.
  - ד. אם פעל בגלוי כנגד רשימת המפלגה המתמודדת בבחירות.
  - ה. אם לא שילם החבר דמי חבר תוך חודשיים מיום שניתנה לו התראה בכתב על אי התשלום.
12. חבר שתברותו במפלגת פסקה לפי סעיף 111-ב-11 ה לעיל, יקבל על כך הודעה מטעם מזכ"ל המפלגה ויהיה רשאי לערער על כך תוך 30 יום בפני בית הדין.
13. פסקה חברותו של חבר על פי סעיף 11 ב, רשאי בית הדין לאשר התפקדותו מחדש, בחלוף תקופה שתקצב על-ידי בית הדין.

הועידה:

14. הועידה היא המוסד העליון של המפלגה והיא תדון ותחליט בעניינים עקרוניים ובעלי השפעה מיוחדת על המפלגה.
15. מבלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף 14, הועידה מוסמכת לעסוק בעניינים הבאים:
- א. לתקן או לשנות את החוקה.
  - ב. לקבוע ולשנות את שיטת הבחירות לתפקיד יו"ר המפלגה ונציגי המפלגה בכנסת.
  - ג. לאשר איחוד בין המפלגה לבין גוף אחר.
  - ד. לשנות את שם המפלגה ואת אמנת היסוד שלה.
  - ה. לדון בנושאי מדיניות של המדינה והמפלגה, אשר לשכת המפלגה או יו"ר המפלגה יחליטו להעביר להכרעתה.
16. הועידה רשאית למנות ועדות מטעמה, בתחומים שונים. המלצות הועדות יהיו בעלות תוקף מחייב לאחר אישורן על ידי הועידה.
17. הועידה תיבחר לתקופה של ארבע שנים, ותמנה 2,301 צירים, או מספר שיקבע מעת לעת.
18. הועידה תורכב מצירים שיבחרו בסניפים ובמחוזות, מתבררים מתוקף תפקידם ומצירים שצורפו על-פי סעיף קטן ג.
- א. 1300 מצירי הועידה יבחרו בסניפים ובמחוזות. נציגי הסניפים והמחוזות יבחרו על ידי כלל חברי המפלגה השייכים לאותו סניף או מחוז. מספר הנציגים של כל סניף ומחוז ייקבע על ידי הלשכה, שישה חודשים לפחות לפני מועד הבחירות לועידה וישקף את מספר חברי המפלגה בתחום הסניף וגודל היישוב ומספר המצביעים למפלגה בבחירות לכנסת..
  - ב. צירי הועידה מתוקף תפקידם יהיו, חברי הכנסת מטעם המפלגה וכן חברי הכנסת לשעבר מטעמה שהנם חברי מפלגת העבודה חמש שנים ברציפות לפחות, ראשי רשויות מקומיות מטעם המפלגה, יו"ר הסתדרות העובדים החדשה, יו"ר נעמת, יו"ר בית הנבחרים של ההסתדרות, חברי הנהגת ההסתדרות, מזכירי מחוזות וסניפים (לרבות סניפי משנה), ובתנאי שיש לפחות 150 חברי מפלגה ביישובם ובסניף, ראשי מרחבים בהסתדרות העובדים החדשה, מזכירות מרחבים בנעמי"ת, מזכ"לים של איגודים מקצועיים, יו"ר הסתדרות הגימלאים בישראל וראשי מרחבים מרכזיים בו, יו"ר וותיקי התנועה - גימלאים ושניים

מסגנון, ומזכיר תנועת המושבים ומזכיר התק"ם, יו"ר המשמרת הצעירה, ונציג לכל חוג מחוגי המפלגה המונה מעל 150 איש ופעיל שנתיים לפחות. והכל בתנאי שהנם חברי מפלגת העבודה

- ג. עד 25 אחוז מצירי הועידה ייבחרו על-ידי ועדה שבה יהיו חברים: יו"ר הועדה לענייני מפלגה, נציג יו"ר המפלגה, מזכירי המחוזות וכן יו"ר פורום מזכירי הסניפים (להלן בסעיף זה: ועדת צירופים). יו"ר הועדה יהיה יו"ר הועדה לענייני מפלגה. רשימת צירי הועידה שיתווספו בדרך זו תובא לאישור הועידה. הועדה רשאית להביא לאישור הועידה את השמות לשיעורים ובמועדים שונים.
- ד. לפחות שלושים אחוז מצירי הועידה לפי סעיפים קטנים א ו-ג יהיו נשים מתוכן שליש יהיו צעירות, לפחות חמישה עשר אחוז מצירי הועידה לפי סעיפים קטנים א ו-ג יהיו צעירים (עד גיל 35 כולל בהיבחרם) לפחות חמישה עשר אחוז צירי הועידה לפי סעיפים קטנים א ו-ג יהיו ותיקי מפלגה-גימלאים.

19. כינוס הועידה:

- א. הועידה תתכנס לפחות פעם בשנה לשיבות מן המניין. ההזמנה לשיבה מן המניין תישלח לפחות שלושים יום מראש.
- ב. מועד כינוס הועידה וסדר היום יקבע על ידי הלשכה, אשר תשמש כועדה מכינה לועידה. יו"ר המפלגה באישור לשכת המפלגה רשאי לכנס את הועידה לשיבות שאינן מן המניין בהודעה של ארבעה עשר יום מראש ובלבד ששבעה ימים לפני כינוס הועידה אישרה הלשכה את המועד וסדר היום.
- ג. הועידה תכנס לשיבה מיוחדת לפי דרישה בכתב של לפחות עשרים אחוז מצירי הועידה. הדרישה תיחתם בחתימת ידם, על גבי בקשה בה יפורט הנושאים לדיון בשיבה המתבקשת, הדרישה תימסר למזכ"ל המפלגה. במקרה כזה תכנס הועידה על ידי הלשכה תוך 30 יום מהגשת הבקשה למזכ"ל.
- ד. הועידה תאשר את סדר יומה המוצע בפתחת ישיבתה.
- ה. ישיבות הועידה ינהלו על ידי יו"ר הועידה. יו"ר הועידה יבחר על ידי כלל צירי הועידה. יו"ר הועידה יהיה איש ציבור שאינו חבר כנסת או שר.
- ו. סדרי הדיון של הועידה ייקבעו בתקנון שתתקין הועידה.

מרכז המפלגה:

20. המרכז ידון ויחליט בעניינים העומדים על הפרק במפלגה, כמפורט בסעיף 22 להלן, למעט בעניינים שהם בסמכותה הבלעדית של הועידה המפורטים בסעיף 15 א-ה.

21. צירי הועידה יהיו חברי המרכז. המרכז יכהן ארבע שנים

22. סמכויות המרכז:

- א. לבחור חברים בלשכת המפלגה.
- ב. לבחור את ועדת החוקה.
- ג. לבחור את ועדות המרכז.
- ד. לדון בערעורים על החלטות הלשכה.
- ה. לדון בנושאי מדיניות של המדינה והמפלגה, אשר לשכת המפלגה או יו"ר המפלגה יחליטו להעביר להכרעתה.
- ו. לאשר את הצטרפות המפלגה לקואליציה ממשלתית.
- ז. לאשר תקנונים בתחומים השונים.

23. המרכז רשאי לאצול את סמכותו ללשכת המפלגה, למעט בעניינים שבהם נקבע בחוקה, שאין לאצול את סמכותו כולה או מקצתה.

24. המרכז רשאי למנות ועדות מטעמו, בתחומים שונים. להחלטת הועדות לא יהיה תוקף מחייב והן יהיו המלצות, אשר יובאו בפני המרכז.

25. כינוס המרכז:

- א. המרכז יתכנס לפחות שלוש פעמים בשנה לישיבות מן המניין. ההזמנה לישיבה מן המניין תשלח בהתראה סבירה ועל פי הנסיבות, לפחות שבעה ימים מראש. סדר היום ייקבע על ידי הלשכה שתזמון לשם כך על ידי יו"ר המפלגה. המרכז רשאי להתכנס אף לישיבות שאינן מן המניין ובאופן דחוף ומייד, על פי החלטת הלשכה או יו"ר המפלגה וזאת בהתראה של 48 שעות לפחות מראש. המרכז יאשר את סדר יומו המוצע בפתחת ישיבתו או בישיבת לשכה שתכונס בסמוך לכינוס המרכז, לרבות ביום כינוס המרכז.
- ב. המרכז יכונס לישיבה מיוחדת לפי דרישה בכתב של לפחות עשרים אחוז מחברי המרכז או של שליש מחברי הלשכה. הדרישה ובה יפורטו נושאי הדיון המוצעים תיחתם בחתימת יד, הדרישה תימסר למזכ"ל המפלגה. ישיבת המרכז תכונס תוך עשרה ימים מיום הגשת הבקשה.
- ג. ישיבות המרכז ינוהלו על ידי יו"ר הועדה לענייני מפלגה ובהעדרו מי שהוסמך לכך על ידי יו"ר המפלגה.
- ד. סדרי הדיון של המרכז ייקבעו בתקנון שייקבע על-ידי המרכז.

לשכת המפלגה:

26. סמכויות הלשכה:

- א. הלשכה היא המוסד המנהל את המפלגה והמפקח על מזכירות הלשכה. היא תדון בעניינים העומדים על הפרק במפלגה.
- ב. הלשכה תכין את ישיבות הועידה ותשמש כועדה מכינה לועידה.
- ג. הלשכה תכין את ישיבות המרכז.
- ד. הלשכה תפעל לביצוע החלטות המרכז והועידה.
- ה. הלשכה תדאג לקיום בחירות לפי חוקה זו במועדן.
- ו. הלשכה תמנה ועדה אשר תפקח על הליך ההתפקדות למפלגה.
- ז. הלשכה תקבע את דרכי עבודתה בתקנון.

27. בחירת והרכב הלשכה:

- א. הלשכה תכהן בתפקידה ארבע שנים.
- ב. הלשכה תמנה כ- 240 חברים.
- ג. המרכז יבחר 70 מחברי לשכה. לפחות שלושים אחוז מתוכם יהיו נשים ומתוכן שליש יהיו צעירות, חמישה עשר אחוז יהיו צעירים (עד גיל 35 כולל בהיבחרם) וחמישה עשר אחוז יהיו ותיקי המפלגה-גימלאים.
- ד. 80 מחברי הלשכה יבחרו במועצות הסניפים (לרבות סניפי משנה) והמתווות.
- ה. כ- 90 חברים יתווספו ללשכה כממונים מתוקף תפקידם: השרים וחברי הכנסת מטעם המפלגה, יו"ר הסתדרות העובדים, יו"ר נעמת, יו"ר ועדת החוקה, יו"ר סיעת המפלגה בהסתדרות, יו"ר בית נבחרי ההסתדרות, יו"ר הסתדרות הגמלאים, יו"ר תא החברות, יו"ר המשמרת הצעירה. וכן חברים מקרב ראשי הרשויות המקומיות חברי הנהגת ההסתדרות ונעמי"ת, ראשי מרחבים

בהסתדרות ונעמי"ת, מזכ"לים של האיגודים המקצועיים, ראשי ותיקי התנועה-גמלאים מזכירי תנועת ההתיישבות, ראשי גופים סטטוטוריים במפלגה, מזכירי מחוזות המפלגה, יו"ר פורום מזכירי הסניפים, יו"ר הקרן הקיימת לישראל, נציגי המפלגה הבכירים בגופים הלאומים ויו"ר תנועת העבודה הציונית.

את רשימת החברים המצורפים מתוקף תפקידם תגבש ועדת הצירופים האמורה בסעיף 18 ג' לעיל.

סיים חבר לשכה את התפקיד מכוחו מונה ללשכה, תפקע חברותו בלשכה וימונה במקומו מחליפו בתפקיד, אם יהיה כזה.

ו. למרות האמור בס"ק ג' לשכת המפלגה רשאית להמליץ בפני המרכז, על תוספת של חברים בשיעור של עשרה אחוז נוספים ללשכה, על פי רשימה שתובא לאישור המרכז. לשכת המפלגה רשאית להביא לאישור המרכז את השמות שהיא מבקשת לצרף ללשכה, לשיעורים ובמועדים שונים.

ז. הנהלים לבחירת חברי הלשכה והמפתח לייצוג הסניפים והמחוזות לפי סעיף קטן ה', ייקבעו בתקנון, אשר ינוסח על ידי ועדת החוקה ויאושר על ידי המרכז.

28. ישיבות הלשכה:

א. הלשכה תתכנס לפחות פעם בחודשיים לשיבה מן המניין ותזומן על-ידי יו"ר המפלגה בהתראה סבירה ועל פי הנסיבות. יו"ר המפלגה רשאי להחליט על כינוס ישיבות לשכה שאינן מן המניין בדחיפות ובהתראה קצרה, שלא תפחת מארבעים ושמונה שעות מראש, נוכח הנסיבות.

ב. הלשכה תכונס לשיבה מיוחדת לפי דרישה בכתב של לפחות שישים מחברי הלשכה. הדרישה ובה יפורטו נושאי הדיון המוצעים תיחתם בחתימת יד, ותימסר למזכ"ל המפלגה. ישיבת הלשכה תכונס תוך שבעה ימים מיום הגשת הבקשה.

ג. יו"ר הלשכה הוא יו"ר המפלגה.

ד. את ישיבות הלשכה ינהל יו"ר המפלגה, או מי שהוא ימנה לצורך כך.

29. ועדות הלשכה:

א. הלשכה תמנה ועדות, בין השאר ועדות אלה: ועדה מדינית ביטחונית, ועדה חברתית וכלכלית, ועדת חינוך, ועדה לענייני מפלגה ועדה לענייני השלטון המקומי, ועדה לקשרי חוץ.

ב. הוועדות יהיו מקרב חברי הלשכה בלבד. ועדה רשאית להזמין לשיבותיה מוזמנים קבועים, או מוזמנים לפי העניין הנדון.

ג. מסקנות הוועדות תשמשנה כהמלצות ללשכה ויובאו לדיון בלשכה במועדים שייקבעו על-ידי מזכירות הלשכה.

מזכירות הלשכה:

30. מזכירות הלשכה היא המוסד המבצע של המפלגה ותפקידה יהיה לקבל החלטות ניהוליות ככל הנדרש לשם ניהולה של המפלגה, וכן לפעול לקיום החלטות מוסדות המפלגה.

31. יו"ר המפלגה יעמוד בראש מזכירות הלשכה, יזמן את ישיבותיה ויהיה אחראי על סדר יומה. כל ההחלטות במזכירות הלשכה תתקבלנה בהצבעה גלויה.

32. מזכירות הלשכה תורכב מבעלי התפקידים הבאים, שיהיו חברים בעלי זכות הצבעה:

א. יו"ר המפלגה.

- ב. מזכ"ל המפלגה.
- ג. יו"ר ועדת החוקה.
- ד. גזבר המפלגה.
- ה. הלשכה רשאית, על פי הצעת יו"ר המפלגה, לצרף עד 3 חברים נוספים שיחיו בעלי זכות הצבעה.
- ו. במזכירות הלשכה תהייה חברה לפחות אישה אחת.
- ז. יו"ר המפלגה רשאי להזמין לשיבות מזכירות הלשכה אנשים נוספים, שישתתפו בישיבה ללא זכות הצבעה.

יו"ר המפלגה:

33. יו"ר המפלגה עומד בראש המפלגה ומתווה את מדיניותה ודרכי ניהולה בכפוף להחלטות הוועידה והמרכז. יו"ר המפלגה הוא מועמד המפלגה לראשות הממשלה. יו"ר המפלגה יעמוד בראש מזכירות הלשכה, הלשכה והמרכז. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, סמכויות יו"ר המפלגה יכללו גם את אלה:
  - א. יו"ר המפלגה ימנה, באישור מזכירות הלשכה, גזבר, יועץ המשפטי ודובר של המפלגה.
  - ב. יו"ר המפלגה יקבע, באישור מזכירות הלשכה, את מורשי החתימה ובאי הכות מטעם המפלגה, הרשימה והסיעה.
  - ג. יו"ר המפלגה רשאי להביא הצעת החלטה מטעמו לכל מוסד של המפלגה בכל עת ובלבד שהצעתו הינה בנושא הנמצא בסדר היום של הישיבה. הצעה כזו תובא להצבעת המוסד. הצבעת המוסד תהייה בעד או נגד הצעת ההחלטה של יו"ר המפלגה. הצעת ההחלטה תובא להצבעה בישיבה בה הועלתה. במקרים חריגים יוכל יו"ר המפלגה להעלות נושא נוסף לסדר היום של מוסד של המפלגה ובתנאי שהודיע על כך 48 שעות לפחות מראש באחד מאמצעי התקשורת הארציים הבולטים, בעיתון וכן באחת הדרכים המנויות בסעיף 98 להלן.
34. יו"ר המפלגה ייבחר על ידי כלל חברי המפלגה בבחירות כלליות, חשאיות, אישיות ושוות. הבחירות תיערכנה על פי תקנון שיאושר על ידי מרכז המפלגה. תקופת כהונת יו"ר המפלגה תהייה מיום היבחרו ועד בחירת יו"ר חדש למפלגה. הבחירות ליו"ר המפלגה יתקיימו כשנה לפני הבחירות לכנסת. הבחירות הקרובות ליו"ר המפלגה יערכו בחודש אוקטובר 2012.

הוקדמו הבחירות לכנסת באופן שלא ניתן לבחור את היו"ר במועד האמור, יתקיימו הבחירות ליו"ר במועד שתקבע לשכת המפלגה, לא יאוחר מ 90 יום לפני הבחירות לכנסת. במקרה זה יחולו התנאים הבאים: הליך הקמת ועדת הבחירות ליו"ר ואישור תקנון הבחירות במרכז יחל מיד לאחר קבלת חוק התפורות הכנסת בקריאה טרומית, רישום המועמדים יחל בפועל מיד לאחר קבלת החוק בקריאה שלישית, הליך הבחירות מן היום האחרון להגשת המועמדות עד יום הבחירות ימשך 30 יום לפחות.
35. זכאי להתמודד ולהיבחר ליו"ר המפלגה מי שנתקיימו בו כל אלה:
  - א. הוא כשיר להיות ראש הממשלה על פי כל דין.
  - ב. הינו חבר מפלגה ברציפות לפחות עשרה חודשים טרם יום הבחירות. ההוראות בדבר קיצור האכשרה כאמור בסעיף 9 ג' ו- ד' לעיל, יחולו גם לעניין זה.
  - ג. הציג בפני ועדת הבחירות בקשה חתומה על ידי 300 צירי ועידת המפלגה או על ידי שבעה אחוז מחברי המפלגה הרשומים בספר הבחורים בעת הגשת החתימות, אשר הביעו, בחתימתם האישית כאמור, את תמיכתם במועמדותו. תנאי זה לא יחול ביחס ליו"ר מפלגה מכהן.
36. הכרעה בין מועמדים:

- א. היו שני מועמדים או יותר, המועמד שקיבל את מספר הגדול ביותר של קולות כשרים הוא הנבחר, ובלבד שקיבל לפחות 40% מאותם קולות. קולות הנמנעים יחשבו כקולות פסולים.
- ב. לא קיבל איש מהמועמדים 40% מהקולות הכשרים, יקוימו כעבור 14 ימים מיום הבחירות בחירות חוזרות בין שני המועמדים שקיבלו בבחירות הראשונות את המספר הגדול ביותר של קולות כשרים; ייבחר המועמד שקיבל בבחירות החוזרות את המספר הגדול ביותר של קולות.
- ג. אם אושר על-ידי ועדת הבחירות מועמד אחד בלבד, תובא מועמדותו לאישור ועידת המפלגה.

מזכ"ל המפלגה:

37. מזכ"ל המפלגה מופקד על הניהול המשקי, הכספי והארגוני של המפלגה, לרבות ניהול בית המפלגה, עובדיה, נתני השירותים לה, נכסי המפלגה וכספי. כמו כן ידאג המזכ"ל להפעלה תקינה של הסניפים והמחוזות וכן ידאג לפעולת הועדות הרעיוניות של המפלגה.
38. לשכת המפלגה תבחר את המזכ"ל, על-פי הצעת יו"ר המפלגה, שיציע את הצעתו בהתייעצות עם מזכירות הלשכה.
39. מזכ"ל המפלגה ישמש בתפקידו שלוש שנים, אולם יו"ר המפלגה רשאי להביא לאישור הלשכה הצעה להאריך את תפקידו, לתקופה שתיקבע.
40. מזכ"ל המפלגה יכהן בתפקיד זה בלבד ולא יהיה חבר כנסת, שר, חבר הנהגת ההסתדרות או חבר הנהלת הסוכנות ולא יהיה זכאי להיות מועמד לתפקידים כאמור בתקופת כהונתו וכן בתקופה של 12 חודשים לאחר סיום תפקידו.
41. מזכ"ל המפלגה יפעל בהתאם להנחיות יו"ר המפלגה ומזכירות הלשכה.

ועדת חוקה:

42. א. המרכז יבחר ביו"ר ועדת החוקה ובחברי ועדת החוקה, על פי הצעת לשכת המפלגה, לתקופה של ארבע שנים.
- ב. ועדת החוקה תהיה בת תשעה חברים.
- ג. בשיבת ועדת החוקה, בה מתקבלות החלטות, ישתתפו ארבעה חברים לפחות.
43. נתעורר ספק לגבי חוקיות הליך במוסדות המפלגה, לפני שננקט אתו הליך או במהלכו, או לגבי משמעותה או פירושה של הוראה מחוקת המפלגה, תפסוק בעניין זה ועדת החוקה. פסיקת הועדה תיחשב כהוראת שעה ותעמוד בתוקפה כל זמן שמרכז המפלגה או הוועידה, לא פסקו אחרת.
44. ועדת החוקה תפעיל את סמכותה האמורה לבקשת יו"ר המפלגה, מזכ"ל המפלגה, יו"ר ועדת החוקה, לשכת המפלגה, מזכירות הלשכה, בית הדין, או מזכיר מחוז במפלגה (לגבי עניינים במחוז). ועדת החוקה תפעיל סמכותה האמורה גם לבקשת 15 אחוז מחברי ועידת המפלגה או מרכז המפלגה, או 25% מחברי לשכת המפלגה, וכן לבקשת 10% מחברי מועצת המחוז – לגבי עניינים של המחוז. בקשת החברים תוגש בחתימת יד, המאשרת את התוכן של הבקשה להפעלת הסמכות.
45. נתעוררה בעיה שאין עליה הוראה בחוקה זו, או שנתגלה צורך בתיקון או שינוי בהוראת החוקה, תגיש ועדת החוקה הצעה לוועידת המפלגה בנדון.

בית הדין:

46. בית הדין ימנה לפחות תשעה חברים ובכללם נשיא בית הדין.
47. נשיא בית הדין וחברי בית הדין ימונו על ידי לשכת המפלגה לתקופה של חמש שנים, על פי המלצת ועדת איתור אשר תמונה על ידי הלשכה ובה יהיו חברים, בין השאר, יו"ר ועדת החוקה ויו"ר הוועדה לענייני מפלגה.
48. חבר בית הדין לא ימצאו במצב של ניגוד עניינים, בין תפקידו בבית הדין ובין פעילותו המפלגתית.
49. בהיעדרו של נשיא בית הדין ימלא את תפקידו ממלא מקומו.
50. כנשיא בית הדין יכהן מי שהוא בעלי כשירות לכהן בבית משפט מחוזי; חברי בית הדין האחרים יהיו עורכי דין, או משפטנים שהנם אנשי אקדמיה, בתחום המשפט, או אנשים בעלי ניסיון רב בתחומי התמחות אחרים.
51. נשיא בית הדין יקבע את סדרי הדין והדיון ואת סדרי העבודה של בית הדין.
52. בית הדין יהא מוסמך לדון בכל עניין כדן יחיד או במותב במספר לא זוגי אחר והכול על פי החלטת נשיא בית הדין.
53. בית הדין מוסמך, על פי עתירה של צד שנפגע, לדון במחלוקות שבין חברי המפלגה לבין עצמם בעניינים הקשורים למפלגה, בינם לבין מוסדות המפלגה, ובמחלוקות בין מוסדות המפלגה.
54. בית הדין לא יהיה מוסמך ליתן החלטה הפוסלת החלטה של המרכז או הוועדה או ועדת חוקה, או אשר מונעת, או מעכבת, את כינוסם. כמו כן בית הדין לא ידון בכל נושא שעניינו מחלוקת פוליטית ו/או מדינית ו/או רעיונית. עניינים אלו יהיו מסורים להכרעת המוסדות הנבחרים של המפלגה.
55. החלטות בית הדין לא יגרעו מסמכות המרכז והוועדה לדון באותם עניינים שנדונו בפני בית הדין ולהחליט בהם, לפי שיקול דעתם.
56. בית הדין מוסמך לדון בערעורים על תוצאות בחירות למוסדות המפלגה ולגופים בהם מיוצגת המפלגה, בערעורים על קבלת חברים או אי קבלתם וכן בפניות בדבר הוצאת חברים מהמפלגה או הפסקת כהונתו של חבר במוסד ממוסדות המפלגה.
57. התעורר הצורך, בהליך המצוי בסמכותו של בית הדין, לדון בסוגיה המצויה בסמכותה של ועדת החוקה, יעביר בית הדין סוגיה זו להכרעתה של ועדת החוקה. בית הדין ימשיך לדון בהליך שבפניו לאחר החלטתה של ועדת החוקה. אין באמור כדי לפגוע בסמכותו של בית הדין ליתן צווים זמניים, עד להחלטתה של ועדת החוקה.
58. בית הדין ידון ויחליט בדרך הטובה והיעילה ביותר לדעתו, לבירור הקובלנה על פי עקרונות הצדק והיושר. לחבר המעוניין בכך תהייה זכות לערער על החלטת בית הדין בפני מותב רחב יותר של בית הדין, אותו יקבע נשיא בית הדין.
59. נשיא בית הדין, או מי שמינה לעמוד בראש המותב שדן בקובלנה רשאי לדחות קובלנה על הסף אם לדעתו היא חסרת עילה או שהיא טרדנית או קנטרנית.
60. החלטות בית הדין תתקבלנה ברוב דעות.
61. הוגשה עתירה לבית הדין, רשאי בית הדין,:
- א. ליתן צו עשה או אל תעשה, בין זמניים ובין סופיים;

- ב. להורות על הוצאה של חבר מהמפלגה או ממוסדותיה, לתקופה שתיקבע על ידו;
- ב.. להורות על השעייה זמנית מתפקיד בתנועה או מטעמה לתקופה שתיקבע על ידו;
- ג.. להורות על הדחה מתפקיד בתנועה, למשך זמן שיקבע;
- ד. ליתן התראה;
- ה. ליתן נזיפה;
- ו. להתנות, במקרה ראוי, את הזכות להגשת עתירה בהפקדת הוצאותיה.
- ז. להטיל על חבר תנועה קנס כספי לטובת המפלגה.
- ט. לפסוק הוצאות לטובת צד בדיון שבפניו.

62. בית הדין רשאי לפסוק על הוצאתו של חבר מהמפלגה, או השעייתו ממנה, או על הפסקת שליחותו כנציג המפלגה בכל מוסד של המפלגה או בכל גוף שבו הוא מכחן מטעם המפלגה, בשל אחת מהסיבות הבאות:

- א. הוא הורשע בעבירה שיש עימה קלון.
  - ב. הוא הפר ביוזעין את החוקה, התקנונים, או החלטת של מוסד מוסמך של המפלגה ובתנאי שניתנו לו טרם נקיטת ההליכים נגדו שתי התראות לפחות על ידי לשכת המפלגה ולאחר שהתאפשר לו להציג בפני הלשכה את טענותיו.
  - ג. הוא פעל בניגוד למשמעת הסיעתית בכנסת, בעניינים הבאים: הצבעת אמון נאי אמון בממשלה, הצבעה על תקציב המדינה וכן אישור הסכם מדיני לגביו נקבעה עמדת המפלגה על ידי מרכז המפלגה או ועידת המפלגה, הצבעה בקשר לכינון ממשלה, הרכב הממשלה, מינוי וצירוף שרים לממשלה.
  - ד. חזר ופעל, במסגרת חברותו בכנסת בניגוד, להחלטות סיעת המפלגה מבלי שקיבל לכך את אישור יו"ר הסיעה, או לשכת המפלגה, ובתנאי שניתנו לו טרם נקיטת ההליכים נגדו שתי התראות לפחות על ידי לשכת המפלגה ולאחר שהתאפשר לו להציג בפני הלשכה את טענותיו.
  - ה. הוא הצטרף למפלגה אחרת או לרשימת מועמדים של מפלגה אחרת.
  - ו. הוא פעל בבחירות נגד רשימת המפלגה או שפעל בעד רשימת מועמדים אחרת ללא היתר מאת מוסד מוסמך.
63. בית הדין יפעיל את סמכותו האמורה בסעיף 62 לעיל אך ורק לבקשת יו"ר המפלגה, או מזכ"ל המפלגה, או יו"ר ועדת החוקה, או מזכירות הלשכה, או לשכת המפלגה.
64. הכריע בית הדין, לאחר שנתן לצדדים הזדמנות להשמיע את טיעוניהם, כי חבר סיעת המפלגה בכנסת הפר את חובתו על פי סעיף 77 להלן, יורה בית הדין כי החבר הנ"ל לא יהיה רשאי להיות מועמד בבחירות לבחירת נציגי המפלגה בכנסת.
65. בית הדין רשאי לדון במתן הוראות לנציג המפלגה בגוף ציבורי, אם התעוררה מחלוקת בקשר לבחירתו באותו גוף, לרבות מתן הוראה להתפטרותו של אותו חבר באותו גוף, אם יתברר שנפל פגם בהליך בחירתו או מינויו כשליח המפלגה באותו גוף וזאת גם אם הגוף הבוחר או הממנה אינו מורכב רק מחברי מפלגה.
66. לשכת המפלגה רשאית לקבוע כי פתיחת הליך בפני בית הדין תחייב תשלום אגרה, בסכום שיקבע.
67. מזכירות הלשכה תעמיד את האמצעים הארגוניים הנדרשים לעבודת בית הדין וועדת החוקה.

מועמדי המפלגה לתפקידים ממלכתיים וציבוריים:

68. מועמד המפלגה לכהונת נשיא המדינה יוצע על ידי סיעת המפלגה בכנסת, ויהיה טעון אישור המרכז.
69. יו"ר המפלגה יקבע את הרכב השרים וסגני השרים מטעם המפלגה, ואת תפקידיהם ויביא את הרשימה כמקשה אחת לאישור מרכז המפלגה.
70. המועמד ליו"ר הכנסת מטעם המפלגה יוצע על ידי יו"ר המפלגה ויבא לאישור על ידי מרכז המפלגה.

רשימת המפלגה לכנסת וסיעתה בכנסת:

71. הנבחרים ברשימת המפלגה לכנסת הם סיעתה בכנסת.
72. שר המכהן בממשלה מטעם המפלגה, בין שהוא חבר הכנסת ובין שאינו חבר הכנסת, יחולו עליו, בשינויים המחויבים, הזכויות והחובות החלות על חברי הסיעה בכנסת.
73. הסיעה בכנסת בוחרת מבין חבריה הנהלת סיעה ויו"ר סיעה. יו"ר הסיעה יהיה חבר בהנהלת הסיעה וינהל את דיניה.
74. הסיעה בכנסת תדון ותחליט בכל נושא העומד לדיון בכנסת.
75. א. חבר הסיעה יפעל על פי החלטות הסיעה.
- ב. חברים המהווים שליש מחברי הסיעה רשאים לבקש דיון בלשכת המפלגה, בנושא עקרוני בעל חשיבות מיוחדת שבו התגלעו חילוקי דעות עקרוניים בינם לבין הסיעה, וזאת בבקשה בכתב חתומה על ידי המבקשים.
76. הסיעה בכנסת תפעל בהתאם להחלטות של הועידה, המרכז ולשכת המפלגה.
77. מבלי לגרוע מהוראות אחרות בחוקה זו, חבר סיעה אשר פעל בניגוד להחלטות, הועידה או המרכז, מבלי שקיבל לכך אישור מראש מאת הגוף שקיבל את ההחלטה או מיו"ר המפלגה, לא יהיה רשאי להתמודד בבחירות הבאות לאחר מכן בבחירות הפנימיות לבחירת נציגי המפלגה בכנסת, או להתמודד בבחירות ליו"ר המפלגה.
78. התעוררה מחלוקת עובדתית בשאלה האם הפר חבר הכנסת את חובתו כאמור בסעיף 77, יכריע בשאלה העובדתית בית הדין של המפלגה כאמור בסעיפים 62 ו-63 לעיל.
79. סדרי עבודת הסיעה והנהלת הסיעה, הכללים בדבר הגשת שאילתות, הצעות לסדר היום, והצעות חוק פרטיות על ידי חברי הסיעה, וכן דרכי בחירתם של חברי הסיעה לוועדות ולמשלחות של הכנסת, ייקבעו על ידי הסיעה.
80. יו"ר המפלגה יהיה ראשון ברשימת המפלגה לכנסת. שאר מועמדי המפלגה לכנסת עד למקום הארבעים ברשימה יבחרו בבחירות כלליות בקרב כלל חברי המפלגה (פריימריס), יובטח ייצוג מינימאלי של נשים, כך שבעשירייה הראשונה תהיינה שתי נשים ובעשירייה השנייה תהיינה לפחות שתי נשים. רשימת מועמדי המפלגה לכנסת תכלול נציגים של המחוזות הסקטוריאליים והאחרים של המפלגה. הבחירות יתנהלו על פי תקנון בחירות אשר יאושר על ידי מרכז המפלגה, על פי הצעת לשכת המפלגה. מועמדי המפלגה לכנסת מהמקום הארבעים ואילך, ישובצו על ידי ועדה שתמנה לשכת המפלגה.

המוסד לביקורת של המפלגה :

81. מזכירות הלשכה תמנה רואה חשבון או מבקר פנים, אחד או יותר, אשר ישמש כמוסד לביקורת של המפלגה.
82. המוסד לביקורת יפעל על פי הכללים הקבועים בדין לגבי מפלגה ויפעל לבקר דרך קבע, ביקורת כספית וניהולית, בין ביוזמתו ובין על פי דרישה, הן במרכז והן בסניפים, במחוזות, ובכל גוף, פורום או מוסד מפלגתי כלשהו, על העניינים שיפורטו להלן:
- א. הנכסים של המפלגה, אופן ניהולם ואימות הבעלות עליהם, דרכי שמירת הרכוש, החזקת הכספים והשקעות.
  - ב. העניינים הכספיים, הכנסות והוצאות, הנהלת החשבונות והמאזנים.
  - ג. ביקורת כספית וניהולית שוטפת על הסניפים והמחוזות.
  - ד. מימון הבחירות המוקדמות, כולל ביקורת על המועמדים, הכנסותיהם, הוצאותיהם, והנהלת החשבונות שלהם.
  - ה. ביקורת על כל מערכות הבחירות, בין פנימיות ובין חיצוניות, שהמפלגה מעורבת בהן.
  - ו. ביקורת כספית על הסיעה בכנסת.
  - ז. בקרה שוטפת.
  - ח. מעקב אחר ביצוע החלטות בעלות משמעות כספית שנתקבלו בכל הפורומים, המוסדות והוועדות במפלגה.
  - ט. בדיקת הניהול התקין ומילוי הנחיות מבקר המדינה ודיני המדינה.

מוסדות מקומיים : סניפים ומחוזות

83. המפלגה תקיים סניפים ומחוזות גיאוגרפיים ועל פי השתייכויות אחרות (מחוזות סקטוריאליים). רשימת הסניפים והמחוזות תקבע מעת לעת על ידי הלשכה. מזכירי הסניפים והמחוזות העירוניים עומדים ביישובם בראש המערכת המפלגתית לכל דבר ועניין ויהיו את הדמות הבכירה המייצגת את המפלגה ביישובם וזאת ברשויות מקומיות שלא עומד בראשם חבר המפלגה
84. תקנוני פעולתם ובחירת מוסדותיהם של הסניפים והמחוזות, יאושר על ידי הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה ובהתייעצות עם מזכירי הסניפים והמחוזות.

מגזרים :

85. המפלגה תקיים פעילות במגזרים וחוגים כדלקמן:
- א. תא חברות המפלגה.
  - ב. ותיקי התנועה-גמלאים.
  - ג. המשמרת הצעירה.
  - ד. ארגון העולים.
  - ה. חוגים רעיוניים ארציים.
  - ו. חוגים שהקמתם אושרה על ידי לשכת המפלגה.
86. תקנוני פעולתם ובחירת מוסדותיהם של המגזרים והחוגים שלעיל, יאושרו על ידי הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה ובהתייעצות עם מוסדות הגופים הנ"ל.

ייצוג המפלגה בגופים חיצוניים:

87. דרכי הבחירה של נציגי המפלגה בגופים המפורטים להלן, יקבעו בתקנונים, שיאושר על ידי הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה ובהתייעצות עם הנהלות, או מוסדות אותם גופים:

- א. סיעת תנועת העבודה הציונית וחברי הסיעה הישראלית.
- ב. המוסדות הלאומיים, קק"ל, קרן היסוד, הסוכנות היהודית הקונגרס הציוני וההסתדרות הציונית.
- ג. הסתדרות העובדים הכללית החדשה והסתדרות הגמלאים.
- ד. נעמ"ת.
- ה. רשויות מקומיות.
- ו. מרכז השלטון המקומי.

הוראות כלליות:

88. אלא אם כן נקבע אחרת בחוקה זו, נבחר חבר לתפקיד בבחירות למוסד ממוסדות המפלגה ונפטר או התפטר או נבצר ממנו דרך קבע לכהן באותו תפקיד, רשאי מרכז המפלגה לבחור חבר אחר לאותו תפקיד עד לקיום בחירות מקדימות לאותו תפקיד.

89. חובות חבר מפלגה אשר נבחר או מונה מטעמה לתפקיד ציבורי:

- א. חבר המפלגה, שנבחר לייצג את המפלגה במוסד ממלכתי או ציבורי מקבל על עצמו את התפקיד כשליחות מטעם המפלגה ומכח חברותו במפלגה.
- ב. חבר המפלגה יפעל כשליח, על פי החלטות מוסדות המפלגה.
- ג. חבר המפלגה המייצג את המפלגה בכנסת, בממשלה, או במוסד ממלכתי או ציבורי אחר, יהיה חייב לפרוש מתפקידו אם התקבלה לגביו החלטה של בית הדין של המפלגה על פי חוקה זו על הפסקת חברותו במפלגה, או על הפסקת שליחותו מטעם המפלגה במוסד כאמור. והוא הדין אם החבר החליט לפרוש מהמפלגה.
- ד. סמכותו של בית הדין, לעניין סעיף זה, תהיה כאמור בסעיפים 62 ו-63 לחוקה זו.
- ה. חבר כנסת או חבר בגוף חיצוני ממלכתי או עירוני מטעם המפלגה רשאי לבקש מסיבות מצפוניות וכעניין חריג מהנהלת סיעת המפלגה בכנסת או בגוף אחר לאפשר לו שלא להשתתף בהצבעה עם הסיעה. הנהלת הסיעה רשאית על פי שיקול דעתה לאשר את בקשתו, ובלבד שאי השתתפותו בהצבעה עם הסיעה לא תסכן את השגת רוב להעביר ההחלטה העומדת על הפרק.

90. נציגים המכהנים או המועמדים לכהן בגוף ציבורי מטעם המפלגה, לא יקיימו משא ומתן בקשר להסכם קואליציוני או בקשר להסכם לחלוקת העבודה או לחלוקת התפקידים בין המפלגה לבין מפלגות או סיעות אחרות באותו גוף ולא יחתמו על הסכמים כאמור, אלא בהסמכה מפורשת מראש שקיבלו מאת יו"ר המפלגה.

91. מרכז המפלגה ימנה ועדת בחירות, אשר תהייה אחראית על תקינות כל הליכי הבחירות השונים במפלגה ותפעל על פי תקנון שיאושר על ידי מרכז המפלגה. מזכ"ל המפלגה יהיה אחראי לבדוק את כשרות החתימות המוגשות לו, כאשר מתבקש כינוסו של מוסד ממוסדות המפלגה.

92. לנשים יובטח ייצוג מינימאלי של לפחות שלוששים אחוז מכלל הנבחרים במוסדות המפלגה וכן במועצות הסניפים והמחוזות ובלבד שמתוכן יהיו שליש צעירות. החל מיום 1.6.2010 יעמוד אחוז ייצוג זה על שלוששים וחמישה אחוז. הייצוג המינימאלי ברשימת מועמדי המפלגה לכנסת יהיה על פי המנגנון שנקבע בסעיף 80 לעיל.

93. חבר מפלגה שנבחר לייצג את המפלגה באחד מהגופים החיצוניים האמורים בסעיף 88 לעיל, שפעל בניגוד להחלטות מוסדות המפלגה ו/או בסתירה לאינטרסים שלה, רשאית הלשכה להביא בפני המרכז הצעה להפסיק את כהונתו מטעם המפלגה באותו גוף ולנקוט בצעדים הנדרשים להחלפתו.

94. הצבעה חשאית:

- א. כאשר נערכות בחירות אישיות, או בחירה בשיטה של רשימת מועמדים, או בכל עניין שבו נושא ההכרעה המתבקש במוסד הרלוונטי הינו פרסונלי במובהק, תיערך הצבעה חשאית.
- ב. בנושא שאינו כלול בסעיף קטן א, תיערך הצבעה חשאית אם באה על כך בזמן הישיבה דרישה בהצבעה גלויה של רוב חברי הגוף הנוכחים בישיבה, או אם הוגשה 72 שעות לפני הישיבה דרישה כזאת החתומה בחתימת יד על ידי עשרים וחמישה אחוז מהחברים הרשומים במוסד הרלוונטי.
- ג. אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מכל הוראה אחרת בחוקה, המחייבת או מאפשרת הצבעה חשאית.
- ד. בבחירת מועמד, שאין מועמד כנגדו, תהיה הצבעה גלויה.
- ה. הייתה הצבעה חשאית בנושא שאינו בחירה אישית, תהיה ההצבעה בקלפי ובאחד משלושה הפתקים: בעד, נגד, נמנע. עמדו להצבעה שתי גרסאות או יותר תודפס כל אחת מהן, כולה או בכינויה, על פתק לחוד, וכן יודפסו פתקים "נמנע".

95. הצבעה גלויה:

- א. מצביעים בהרמת ידיים.
  - ב. בוועידת המפלגה או בכל מוסד אחר שמספר חבריו עולה על 250 תהיה ההצבעה בהרמת כרטיסי הציר.
  - ג. נתעורר לדעת יו"ר הישיבה ספק לגבי תוצאות ההצבעה, תיערך ההצבעה שנית ובלבד שהספק התעורר סמוך להודעה על תוצאותיה.
96. למרות האמור בכל הוראה אחרת של החוקה או בהחלטה שהתקבלה מכוחה, מי שהורשע בעבירה שיש עמה קלון, לא יוכל להיבחר בהליך בחירות פנימי לתפקיד המייצג את המפלגה, אלא אם חלפו, עד יום הבחירות הרלבנטי, לפחות שבע שנים ממועד סיום ריצוי העונש, או עשר שנים ממועד ההרשעה, לפי המאוחר מבין השניים.
97. במקרה של שוויון בהצבעה במוסד ממוסדות המפלגה, להוציא הצבעה חשאית, תכריע דעת יו"ר המוסד.
98. זימון אחד ממוסדות המפלגה ו/או ועדה מפלגתית ו/או חוג מפלגתי או כל זימון לישיבה, יכול להיעשות באחד או יותר מהאמצעים הבאים: דואר, דוא"ל, מסרון (S.M.S), הודעה קולית, אתר האינטרנט של המפלגה, מודעה באחד מאתרי האינטרנט של אחד מהעיתונים הגדולים. זימון כאמור ייחשב לזימון לכל דבר ועניין. מסמכים או מידע לעיון החברים יועברו באחד או יותר מהאופנים הבאים: דואר, בדוא"ל, או באתר האינטרנט של המפלגה.
99. אלא אם כן נקבע אחרת בחוקה זו, יו"ר המפלגה רשאי, בהתייעצות עם מזכירות הלשכה, לזמן ישיבה של כל מוסד ממוסדות המפלגה אף בלוח זמנים קצר מהקבוע בחוקה, אולם בהודעה מוקדמת של ארבעים ושמונה שעות לפחות.
100. מבלי לגרוע מסמכויות אחרות של היו"ר על-פי חוקה זו, כל סמכות הקשורה לניהול ענייני המפלגה, שלא ניתנה במפורש למוסד אחר על פי חוקה זו, תהייה בסמכות מזכירות הלשכה.
101. סיים בעל תפקיד ביצועי במפלגה, כגון מזכ"ל, גזבר, יועץ משפטי או דובר, את תפקידו וטרם התמנה לו

מחליף, רשאי יו"ר המפלגה, בהתייעצות עם מזכירות הלשכה, למנות לו ממלא מקום זמני. בהעדר מזכ"ל תהיה סמכותו נתונה ליו"ר המפלגה והוא רשאי לאצול אותה.

102. הייתה פעולה מסוימת טעונה אישור של אחד המוסדות על-פי חוקה זו, אין הדבר גורע מסמכותו של מוסד ממוסדות המפלגה לבצע כל בדיקה ואו פעולת הכנה ולנהל כל משא ומתן בנוגע לאותה לפעולה.

103. מוסד מפלגה נבחר ימשיך בכהונתו עד שייבחר מחליפו, ככל שלא מדובר בנושא משרה שלגביו חל 88 לעיל.

104. גמלאי בחוקה זו: גבר שמלאו לו 65 שנים ואישה שמלאו לה 62 שנים.

105. כל חברי מוסדות המפלגה יהיו חברי מפלגה, למעט חברי בית הדין הרשאים לכהן בבית הדין אף מבלי שיהיו חברי המפלגה.

106. לא ישתמש אדם בין שהינו חבר מפלגה ובין שאינו חבר מפלגה, בכינוי או בשם המפלגה, בארץ ובח"ל, שלא בהתאם לחוקה זו, או מבלי שקיבל על כך אישור מיו"ר המפלגה ומבלי שקיבל על עצמו את מרות המפלגה על פי חוקה זו.

107. בכל מקרה בו יש סתירה בין הוראות חוקה זו ובין דין מדינה כופה שאינו ניתן להתנאה, יגבר דין המדינה.

108. הוראות מעבר:

א. חוקה זו תחול מיום קבלתה מכאן ואילך. נושאי משרה, מוסדות וחבריהם שנבחרו לפני קבלת חוקה זו, ימשיכו בכהונתם ותקופת כהונתם תהייה כפי שנקבעה בעת בחירתם או עד המועד הקבוע בחוקה זו, למעט אם תקנון שייקבע לפי חוקה זו יקבע מועד אחר בהוראה מפורשת.

ב. הוראות קודמות של חוקת המפלגה בטלות. וכן בטלים תקנונים המסדירים דרכי פעולתם וסדרי בחירתם של מוסדות וגופי המפלגה ונציגות המפלגה בגופים חיצוניים. בתוך שלושה חודשים מיום אישור חוקה זו יוחל בהליך הכנתם של תקנונים המסדירים דרכי פעולתם וסדרי בחירתם של הגופים האמורים על ידי מזכירות הלשכה ולהבאתם לאישור המוסדות המתאימים הקבועים בחוקה זו, אלא אם התעורר הצורך לאשר תקנונים כאמור לפני כן. נתעורר הצורך לבחור את נציגי המפלגה בגופים חיצוניים כאמור בסעיף 87 לעיל, טרם אישור תקנון כאמור, תבחר הלשכה, על פי הצעת מזכירות הלשכה, את נציגי המפלגה לאותם גופים, לאחר שתקיים מזכירות הלשכה התייעצות עם סיעת המפלגה באותם גופים

ג. הלשכה תבחר, על פי המלצת מזכירות הלשכה, נשיא לבית הדין וכן את חברי בית הדין כאמור בחוקה זו וזאת בישיבתה הראשונה לאחר הגשת המלצות על מינוי הנשיא וחברי בית הדין בהתאם לסעיף 47.

ד. תוקף חוקה זו מיום אישורה.